"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 251 — 1929 | Federated Pressin Jäsen | Torstaina, lokak. 24 p:nä — Thu., Oct. 24 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Porvaristo heittää "kansanvallan" tunkiolle Ontarion vaaleissa

Kaksi viime lauantaina Queen's-puistossa vangittua vaalipuhujaa tuomittu

Itsenäisen työväenpuolueen ehdokas teljetty vankilaan vaalikiihotuksen estämiseksi

TORONTO, lokak. 23. — Eilen tuomittiin poliisioikeudessa kommunistisen nuorisoliiton jäsen Fred Rose ja Ontarion maakuntavaaleja varten asetettu työväenpuolueen ehdokas R. E. Knowles. Molemmat saivat 30 päivän vankilatuomion ja $25 sakkoa. Tuomion kautta aijotaan estää vaalikiihotuksen teko, sillä tuomitut aijotaan pitää vankilassa siitäkin huolimatta, vaikka vetoomus hyväksyttäisiin. J. L. Cohen työväen puolustusliiton lakimies, joka toimi puolustusasianajajana molemmille syytetyille, ilmotti tuomiosta tultavan vetoamaan, mutta "oikeuslaitoksen" taholta on annettu ymmärtää, että siinäkin tapauksessa, vaikka vetoomus hyväksyttäisiin, tullaan tuomitut pitämään vankilassa niin kauan kuin vetoomukset on asian ratkaisut.

Kolme syytetyistä vapautettu

Eräs moottoripyöräpoliisi todisti Charles Simsiä vastaan, että hän näki Simsin väkijoukon keskellä heiluttavan käsiään ylös ja alas, jonka hän otaksui olevan merkin rauhattomuuden vallalla olemisesta väkijoukon keskuudessa, jonka vuoksi hän kertoi tunkeutuneensa väkijoukon läpi ja vanginneensa Simsin. Puolustusasianajaja osotti jääneen toteennäyttämättä, että Sims olisi aiheuttanut häiriötä, jonka väitteen tuomari hyväksyi ja Sims vapautettiin. David Walker ja Isadore Greenwold myöskin vapautettiin todistusten puutteessa. Nämä kaikki viisi, jotka olivat poliisioikeudessa kuulusteltavana, vangittiin viime lauantaina Queen's-puistossa pidetyn vaalikokouksen yhteydessä.

Port Arthurin vaalipiirin kommunistinen vaalikomitea tulee vetoamaan "oikeuslaitokselta" ehdokkaansa hylkäämistä vastaan

Port Arthur, Ont., lokak. 23. — Sen johdosta, että fascistiset vaalivirkailijat kielsivät kommunistipuolueen ehdokkaalta, A. E. Smithiltä, ehdokkuusoikeudet on kommunistipuolueen vaalikomitea ilmottanut vetoavansa "oikeuslaitokseen", voittaakseen ehdokkaalle oikeuden ottaa osaa vaaleihin ja estääkseen vastapuolueen ehdokkaan valituksitulemisen. Vaalikomitea on osottanut, että Smithin ehdokkuuden hylkääminen ei perustu tosiasioille, sillä ehdokkaan nimityspaperissa oli enemmän kuin tarpeeksi äänivaltaisten kansalaisten allekirjoituksia, mutta maakunnan vaalivirkailijat eivät antaneet tilaisuutta tämän seikan todistamiseen. Vaalivirkailijat johtavat Ontarion maakuntavaaleja ehta mussolinimaiseen malliin.

Hamiltonin lakko on päättynyt työläisten osittaiseen voittoon

Työnantajat pakoitetut myöntämään samat palkka-ehdot, kuin ennen lakkoa

Canadan työläiset avustivat tehokkaasti lakkoa

(Kirjetieto Vapaudelle)

HAMILTON, lokak. 23. — Työläiset ovat päättäneet mennä työhön, saavutettua osittaisen voiton. Työnantajat eivät saaneet käytäntöön 50 prosentin palkanalennusta, jota vastaan työläiset lakkoutuivat. Voitto on kuitenkin osittainen, sillä työläiset eivät voineet pakoittaa yhtiötä tunnustamaan uniota, mutta se että yhtiö ei kyennyt panemaan käytäntöön palkanalennusta on huomattava voitto sellaisenaan ja saavutettiin tämä lakkolaisten sitkeällä taistelulla.

Työläisten solidarisuus teki lakon voittamisen mahdolliseksi

Huolimatta siitä, että yhtiötä ei kyetty pakoittamaan hyväksymään uniota ja monet toimeliaat lakkolaiset joutuivat hakemaan työtä muualta, niin oli lakon osittainenkin voittaminen niiden työläistovereiden ansiota, jotka auliisti avustivat lakkolaisia. Tämä on solidarisuuden osotus Hamiltonin työläisille, jota he eivät tule koskaan unohtamaan. Kun työläiset muualla joutuvat taisteluun työnantajia vastaan, tulevat Hamiltonin työläiset tekemään parhaansa heidän avustamisekseen. Tällainen solidarisuus luo siteet työläisten välille, jotka kestävät rikkoutumattomana taistelussa heidän yhteisen asiansa puolesta. Me kiitämme kaikkia lakon avustajia. — Lakkolainen.

FERGUSON VÄSYNYT VAALITAISTELUSSA

Toronto, lokak. 22. — Ontarion entisen pääministeri Fergusonin kerrotaan jo väsyneen vaalitaistelussa, että hänen on täytynyt pysytellä kotona ja lähettää apulaisia liikkeelle. Hänen kerrotaan saaneen nuhan, jouduttuaan puhumaan kuumissa ja kylmissä huoneissa. Eihän ne herrat paljon kestä. Työläiset eivät jouda silti sairastelemaan nuhaa vaalitaistelun aikana, muuten he esiintyvätkin terveellisemmissä oloissa puhumalla kaduilla, jossa ei lämpösuhteet vaikuta epäterveellisesti, saaden painiharjoituksia poliisin kanssa ja hierontaa poliisin kapulasta, joka pitää heidät virkeinä ja taistelukuntoisina.

Uusi Atlannin seikkailija

Muuan yksinäinen lentäjä yrittää lentää Newfoundlandista Lontooseen

ST. JOHN'S, Nfld., lokak. 23.— Billingsistä, Montanasta, kotoisin oleva W. F. Diteman, joka lensi Barling-mallisella yksitasolla New Yorkista New Brunswickiin ja edelleen Grace Harboriin, Newfoundlandiin, lähti kello 12.13 päivällä eilen yksin lentämään täältä Lontooseen. Ditemanilla oli lähtiessään 165 gallonaa gasoliinia, joka riittää 25:ksi tunniksi. Hän toivoo tällä polttoainemäärällä pääsevänsä Irlantiin ja edelleen Lontooseen. Ilmastosuhteet olivat eilen suotuisat.

Algerian taistelut

Toistasataa legionalaista kaatunut — Ranskalaiset ryhtyvät "erikoistoimenpiteisiin"

COLOMB BECHAR, Algeria, lokak. 22. — Ranskan hallitus päätti eilen ryhtyä erikoisiin toimenpiteisiin arapialaisia kapinallisia vastaan etelä-Algeriassa ja Marokossa, jotka ovat kahdessa väijyksistä tehdyssä hyökkäyksessä äskettäin surmanneet yli sata Ranskan ulkolaisen legionan sotilasta.

Yhdeksännentoista armeijakunnan komentaja Naulin saapui eilen Djihaniin, missä viime torstaina tapahtui ottelu kapinallisten ja legionalaisten välillä. Kapinalliset pakenivat vuorille onnistuneen hyökkäyksensä jälkeen.

MAA VAPISEE JÄLLEEN HAWAIILLA

Hilo, Hawaii, lokak. 23. — Viime maanantaina tapahtui Hawaiin saarella 36 maanjäristystä tunnin ja 45 minuutin kuluessa. Holualoan kaupunki, jonka läheisyydessä sijaitsee Hualalain tulivuori, kärsi melkoisesti järistyksestä. Väestö edelleen elää tulivuoripurkausten pelossa.

Fascisti-Italian ja Jugoslavian välit kiristyneet

Mussolinin hallitus lähettänyt äreän nootin äskeisten mielenosoitusten johdosta

BELGRAD, Jugoslavia, lokak. 23. — Italian täällä oleva lähettiläs antoi eilen hallituksensa puolesta Jugoslavian hallitukselle jyrkän nootin, koskien Jugoslaviassa viime päivinä sattuneita Italiavastaisia mielenosoituksia sekä jugoslavialaisen lehdistön kirjoituksia Gortanin teloituksen johdosta.

Nootissa vaaditaan tutkimuksen toimeenpanoa parin fascistisen merimiehen pahoinpitelyn johdosta, joka tapahtui Ragusassa viime sunnuntaina.

Jugoslavian viranomaiset ovat katsoneet muutamien Mussolinin hallituksen vaatimusten merkitsevän sekaantumista Jugoslavian sisäisiin asioihin.

Suomalainen kaivosmies surmautunut

Matti Pajala putosi kaivosaukon pohjaan Rouynissa

ROUYN, Que., lokak. 22. — Suomalainen kaivosmies Matti Pajala, ruhjeutui eilen täällä kaivannossa ja kuoli 3 tunnin kuluttua onnettomuuden jälkeen. Pajala putosi nostoaukon pohjaan 135 jalan tasanteelta. Aukko on 900 jalkaa syvä ja Pajala työskenteli nostoaukon kehyksen korjaamisessa, josta hän putosi aukkoon. Tapahtuma lienee taas yksi uusi seuraus työn "järkiperäistyttämisestä".

Kulta nostetaan maanpinnalle ja kuljetetaan kaivoskapitalistien kassaholveihin ihmisveren tahrimana, mutta se ei silti estä suurta ihmisten onemmistöä jumaloimasta kultaa ja kumartamasta kultaista vasikkaa.

Sillan sortuminen oli aiheuttaa onnettomuuden

KIRKLAND LAKE, Ont., 23. — Nipissin Central rautatien silta, joka sijaitsee Teck-Hughes kaivosyhtiön alueella, sortui itäisestä päästä viime perjantaina. Sortuminen tapahtui pian sen jälkeen, kun Rouyniin menevä juna oli kulkenut sillan yli. Jos silta olisi sortunut junan kulkiessa sen yli, olisi se saattanut johtaa vakavan onnettomuuteen ja ihmishenkien hukkaan. Tutkimus on osottanut sillan sortumiseen olleen syynä kaivoksesta nostetun jätekiven kaataminen järveen, jonka painon kasautuminen sillan kannatinpylväiden päälle aiheutti niiden paikaltaan siirtymisen. Lauantai-aamuna alettiin sillan korjaaminen ja oletetaan sen tulevan kuntoon noin viikon kuluttua.

Canadan valtiovelka pienentynyt

OTTAWA, lokak. 21. — Canadan valtiovelka oli viime syysk. 30 päivä $2,140,341,090, jotavastoinsa vuosi takaperin vastaavana päivänä oli $2,223,347,691, joka osottaa velan pienentyneen $83,006,601.

Rahastovelat olivat $2,304,954,469, $2,140,341,090, jotavastoin se vuosi takaperin. Suurin velanlyhennys suoritettiin new yorkilaisille rahamiehille, joka velka vähennettiin $225,879,000:lta $167,475,700:aan. Rahastovelat canadalaisille rahamiehille vähenivät $1,856,941,403:sta $1,825,810,633:iin. Tavalliset verotulot olivat $36,403,025 kuukautta kohden, ollen vastaava luku viime vuonna $33,038,787. Kokonaiskulut viime kuun aikana olivat $25,801,621, verrattuna 24,820,496:iin samalta ajalta viime vuotta.

PASTORI SYYTTEESSÄ KAKSINNAIMISESTA

Toronto, lokak. 22. — Jumalan ja pyhän Kristuksen kirkon pastori George L. Mercury vangittiin täällä siveyspoliisin toimesta tänään ja asetettiin syytteeseen kaksinnaimisesta. Pastori on mennyt naimisiin ensimäisen vaimonsa kanssa Torontossa, useita vuosia takaperin ja kertoi hän matkustaneensa vaimonsa kanssa New Yorkiin, jossa sanoi kadottaneensa hänet. Hän kertoi vielä myöhemmällä tehneensä uuden yrityksen löytääkseen vaimonsa, matkustaen sitä varten New Yorkiin, mutta ei onnistunut yrityksessään.

Pastori meni toisen vaimonsa kanssa naimisiin viime heinäkuulla. Hänen entinen vaimonsa vieraili hiljattain Torontossa ja ilmotti viranomaisille pastorin naimatouhuista, jonka seurauksena paimen joutui pässinkarsinaan.

Sisällissota leviämässä yli Kiinan

RATKAISEVIA TAISTELUITA ODOTETAAN HANKOWISSA

200,000 kapinallista luoteis-Honanissa

FENGJUSIANGIN JOUKOT SAAVUTTANEET MENESTYSTÄ

HANKOW, Kiina, lokak. 23. — Virallisesti ilmoitetaan, että Kuominchunin eli "kansan" armeija, jota Nankingin hallituksen oppositsioniin lukeutuva "kristitty" kenraali Fengjusiang johtaa, on murtautunut kansallisten linjojen läpi Chengchowissa, ja että sen etujoukot ovat miehittäneet Sinchengin, joka sijaitsee noin 50 mailia etelään Chengchowista sekä 150 mailia pohjoiseen Hankowista.

Taisteluja on käynnissä laajalla rintamalla pitkin Lunghain rautatietä, keskittyen Chengchowin ympäristöön. Kinhanin rautatietä pitkin saapuu apuvoimia ahdingossa oleville Nankingin hallituksen joukoille.

Täkäläiset hallituksen virkailijat kertovat, että Kuominchun on koonut luoteiseen Honaniin 200,000 miestä ja on heillä enemmän voimia, kuin Nankingin joukoilla.

Peipingistä (ent. Peking) ilmoitetaan, että sotaväki on pantu liikkeelle ja kaupunki julistettu sotatilaan vakavien mellakoiden johdosta.

"Neuvostomaa" nähty Wyomingissa

CHEYENNE, Wyo., lokak. 23. — Neuvostoliiton lentokone "Neuvostomaa" kulki Cheyennen ylitse n. 2,000 jalan korkeudessa kello 1.20 päivällä tänään suunnan ollessa North Plattea, Nebraskaa, kohti.

Viljanmyynnistä kieltäytyminen ei ole keinottelua

Sanotaan Saskatchewan United Farmers-yhdistyksen julistuksessa

SASKATOON, lokak. 22. — Vastaukseksi entisen Lontoossa olleen Canadan kauppavaltuutetun W. L. Griffithin lausuntoon, että Canadan viljanmyyntirengas pitää viljaa hallussaan keinottelutarkoituksessa, on Saskatchewan yhdistyneiden maanviljelijäin järjestö antanut julistuksen, jossa sanotaan, että myynnistä kieltäytyminen ei ole keinottelua.

Julistuksessa sanotaan, että viljakeinottelijat ostavat ja myyvät ilman että vilja liikkuisi markkinoilla, jotavastoin viljanmyyntirengas myy todellisesti hallussaan olevaa viljaa. Viljakeinottelijat käyttävät hyväkseen markkinoilla tapahtuvia hinnan laskuja ja ovat yleensä häiriöksi todelliselle markkinatilanteelle, joten rengas pyrkii tilanteeseen; jossa olisi vain yksi myyjä canadalaiselle viljalle ja yksi ostaja kussakin maassa, joka edustaisi maataan kulutuksen perusteella, joten saavutettaisiin todellinen kauppaperusta mylläreiden ja maanviljelijäin välillä, joka edellyttäisi, että mylläreillä olisi tilaisuus saada viljaa kaikkina aikoina, määritellyllä hinnalla.

Mitä hyvänsä viljanmyyntirengas pyrkiikin saavuttamaan, ei ole siihen kuuluvain köyhäin maanviljelijäin määrättävissä, sillä rengas on täydellisesti suurmaanomistajain, pankkiirien ja muiden keinottelijain määräämisvallan alaisena.

Mellakoita Berlinissä

Fascistien toimeenpanemissa mielenosoituksissa

BERLIN, lokak. 22. — Sunnuntaina sattui Berlinissä laajoja mellakoita, kun hajoitettavaksi määrätyn fascistisen teräskypärijärjestön kannattajat yrittivät toimeenpanna mielenosoituksen Wilhelmstrassella. Ratsupoliisi hajoitti mielenosoittajat.

Toinen kansallinen fascistijoukko kokoontui Hindenburgin palatsin edustalle, painostaakseen vaatimustaan Youngin sotakorvaussuunnitelman ratifioimista vastaan.

Ajaessaan fascistisia vallantavoittelupyskimyksiään, ovat kansalliset ryhtyneet käyttämään keppihevosenaan Youngin sotakorvaussopimusta, teeskennellen vastustavansa Saksan kansan orjuuttamista tämän suunnitelman alaisena. Kansalliset ovat alkaneet vaatia kansanäänestystä sotakorvaussopimuksen hylkäämiseksi.

Työväenpetturit hallituksessa Australiassa

Seuraus heidän saavuttamasta vaalivoitosta

SYDNEY, Australia, lokak. 23. — Australia on nyt "siunauturut" viidennellä "työväen" hallituksella. Uuden hallituksen pääministerinä on työväenpuolueessa äkkiä johtajapaikalle noussut James Henry Scullin, ja on hän apureikseen ottanut joukon työväenpuolueen herrasmiehiä. Scullin itse tulee hoitamaan pääministerin viran ohella sisä- sekä teollisuuden ministeriöiden salkkuja.

Työväenpuolue saavutti äskeisissä vaaleissa melkoisen vaalivoiton. Työväenpuolueella vaaleissa oli puhdas luokkasovittelu-ohjelma. M.m. kannatti se liittovaltion sovinto-oikeuksien säilyttämistä pakollisina työriitojen ratkaisijoina, Brucen hallituksen sensijaan kannattaessa näiden oikeuksien tehtävien siirtämistä maakuntien lainsäädännön alaiseksi.

Uusi hallitus tulee tekemään parhaansa palvellakseen Australian valtaluokan etuja, sekä sotkeakseen työväen luokkakäsitteitä työn ja pääoman sopusoinnun harhakuvitelmilla.

Hamiltonin lakkolaisia tuomittu

Porvarilehdistä saamamme uutinen ei kerro tuomion suuruudesta

HAMILTON, lokak. 22. — Kolme National Steel Car-yhtiön tehtailla lakossa olevaa työläistä tuomittiin tänään kauntin "oikeudessa", syytettynä erään rikkurin asunnon kivittämisestä. Syytetyt kielsivät syytöksen mutta tuomari kuitenkin antoi heille tuomion. Yleinen syyttäjä myöskin väitti yhden syytetyistä tehneen vääränvalan, kieltäessään syyllisyytensä.

Andrew Lockhart, union presidentti, on myöskin asetettu syytteeseen lakonrikkureiden peljättelemisestä. Näiden lakonrikkurien täytyy madella poliisien turvin työmaalle ja hakea turvaa "oikeuslaitokselta" lakkolaisten heihin kohdistamaa ivaa vastaan. Kaunis ammatti näillä rikkureilla.

Hehkulampun keksinnöstä kulunut 50 vuotta

DETROIT, Mich., lokak. 23. — Täällä on juhlittu sähkölampun keksinnön 50 vuotispäivää avaamalla uusi Edisonin teknillinen opisto, jonka yhteyteen on järjestetty laboratorio, joka on jäljennös Edisonin Menlopuiston laboratoriosta, jossa sähkölamppu aikoinaan keksittiin.

Juhlallisuuksissa olivat läsnä 83-vuotias keksijä Edison sekä Henry Ford ja presidentti Hoover ynnä viisisataa henkilöä, jotka lukeutuivat kaikki kapitalististen riistäjien "kermakerrokseen", sillä sehän on kuorinut lihavat voitot nykyajan teknillisistä keksinnöistä, luovan työn osalle tullessa ainoastaan akanat.

MINISTERIEN JOUKKOVAELLUS LÄNNELLE

Ottawa, lokak. 22. — Pääministeri King valmistelee lähtöä matkalle länsi-Canadaan. Tämän viikon aikana tulee ministerikabinetti käsittelemään tärkeimmät asiat, jotka viivästyivät Englannin pääministerin vierailun johdosta. Sen jälkeen ei ministeristö tule kokoontumaan vähään aikaan. Pääministeri suunnittelee lähteä matkalle ensi maanantaina ja tulee hän viipymään länsi-Canadassa noin kuukauden ajan. Neljä muuta liittoparlamentin ministeriä on jo mennyt lännelle valmistamaan vastaanottotilaisuuksia pääministerille. Suurin palvelus, mitä nämä ministerit tulenevat lännenmatkallaan maalleen suorittamaan, lienee viinivarastojen vähentäminen joidenkin rahamiesten kellareista.

MAITOTALOUSNÄYTTELY TORONTOSSA

Toronto, lokak. 21. — Tänään alkoi täällä yksi maailman laajimpia maailman näyttelyitä, maitotalousnäyttely. Californiasta yksistään saapui 250 edustajaa. Maitotalouskalustotehtailijat sanovat tämän olevan suuresta merkityksestä yhteisymmärryksen ja sovinnaisuuden luomiseksi eri maiden tehtailijain välillä. Todellisuudessa koko hommassa ei ole muuta sisältöä, kuin jättiläismäinen liikereklaami.

Berlin, lokak. 23. — Melkein koko täkäläinen Italian lähetystö on erotettu sen johdosta, että lähetystöstä oli salaperäisellä tavalla kadonnut salaisen diplomaattisen merkkikielen avain. Lähettiläs Marescotti sekä kaksi hänen sihteereistään ja neuvonantaja on kutsuttu takaisin Italiaan.

Yli 150,000 kutomotyöläistä joutuu taisteluun Englannissa

Yorkshiren villateollisuus joutuu seisaukseen palkkariidan takia

Työläiset kieltäytyvät hyväksymästä alennusta

BRADFORD, Englanti, lokak. 23. — Neuvottelut villateollisuuden työnantajain ja työläisten unioiden johdon välillä ovat lopullisesti katkenneet sen johdosta, että työnantajat härkäpäisesti pysyivät 8.3 prosntin palkanalennusvaatimuksessaan. Yorkshiren villatehtaisiin on naulattu ilmoituksia, että palkanalennukset astuvat voimaan marraskuun toisella viikolla. Villakutomotyöläisten unioiden kokous on kutsuttu lauantaiksi pohtimaan vallitsevaa tilannetta. Suurin osa tehtaista, jotka joutuvat taisteluun, sijaitsevat Bradfordin ympäristössä.

Työläiset äänestäneet palkanalennuksia vastaan

Kutomotyöläisten unioiden johtajat olivat yrittäneet välttää selkkausta sovitteluilla, mutta työläiset ovat asettuneet sovitteluja vastaan, käsittäen että ne useimmissa tapauksissa johtavat työläisten etujen pettämiseen. Tuoreimpana esimerkkinä on äskeisen puuvillaselkkauksen päättyminen työläisten täydelliseen tappioon sen jälkeen, kun työläiset alistivat riidan sovinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Villakutomotyöläisten keskuudessa on toimeenpantu palkanalennuksia koskevia äänestys. Palkanalennusta vastaan äänesti 79 prosenttia työläisistä ja puolesta vain 16 prosenttia.

Taistelu tulee käsittämään yli 150,000 työläistä

Lehtien kertoman mukaan, tulee taisteluun osallistumaan yli 150,000 kutomotyöläistä. Kutomotehtaiden teknillisten valvojain järjestö, joka edustaa sellaista ammattityöläisten ryhmää, jota ilman tehtaita ei voida pitää lainkaan käynnissä, on päättänyt lähteä taisteluun jo ennen kun palkanalennukset astuvat käytätöön.

Villateollisuuskapitalistit esittivät vaatimuksensa palkkojen alentamisesta samaan aikaan, kuin Lancashiren puuvillatehtailijat, jotka ajoivat yli puolimiljoonaa kutomotyöläistä sulkuun. Taistelua kesti useita viikkoja, mutta lopuksi narrasivat "työväen" hallituksen sovittelijat sekä unioiden petturijohto työläiset alistamaan riidan sovinto-oikeudelle, mikä määräsi alennukset otettavaksi käytäntöön.

Seitsemän tuomitun miehen kiintoisat elämäkerrat

Osoittavat minkä vuoksi tehdasporhot heitä vihasivat

Kaikki ovat olleet aktiivisia luokkataistelijoita

Allaolevassa julkaisemme katsauksen niiden seitsemän tuomitun Gastonian lakkolaisen ja union johtajan elämänvaiheisiin, jotka kutomoporhot olivat valinneet erikoista kostoaan varten. Näiden työläisten elämä todistaa, minkä tähden heitä on vihattu herrojen taholta.

* * *

FRED BEAL

Fred Beal syntyi Lawrencessa, Massassa, v. 1896. Hän meni kutomotehtaaseen työhön Lawrencessa 14-vuotiaana poikasena, saaden $4.48 palkkaa 56-tuntisesta työviikosta. Hän oli aktiivinen lakkolainen suuressa Lawrencen lakossa v. 1912. Vuonna 1919 tuli hän asevelvollisena pakoitetuksi armeijaan ja Lawrencen lakossa samana vuonna kulki lakkovartiolinjalla uniformussa. Hän johti Lawrencessa ollutta lakkoa 1922, yhtyen sosialistipuolueeseen lakon aikana. Lakon jälkeen tuli hän OBU:n paikallisen johdon jäseneksi sekä sosialistipuolueen paikallisosaston sihteeriksi. V. 1923 otti Beal johtavaa osaa lakkoon Doverissa, New Hampshiressa. Kun hänet vangittiin siellä, kokoutui 5,000 työläistä mielenosoitukseen vankilan ympärille. Miliisi hajotti työläiset uhkaamalla heitä kuularuiskuilla.

Samaan aikaan osoitti hän kiintoa Sacco-Vanzetti-juttua kohtaan, menetti luottamuksensa sosialistipuolueeseen ja yhtyi kommunistipuolueeseen. Tultuaan OBU:n sihteeriksi, järjesti hän Lawrencen yhteisrintamakomitean v. 1925. V. 1926 näytteli hän johtavaa osaa New Bedfordin kutomotyöläisten lakossa. Beal vangittiin 7 kertaa lakon kestäessä ja oli kuukauden vankilassa Murdockin kanssa, joka myöskin oli kutomotyöläisten komitean johtavia organiseeraajia.

Syyskuussa 1928 otti Beal osaa kansallisen kutomotyöläisten union muodostamiseen, tullen valituksi sen toimeenpanevaan komiteaan. Hänestä tehtiin eteläisen piirin organiseeraaja ja aloitti työnsä Charlottessa joulukuussa 1928. Hän järjesti union osaston Gastoniaan, jonka jäsenistö äänesti historiallisen lakon alkamisesta sen jälkeen, kun Loray-tehtaasta oli erotettu union jäseniä. Hän oli johtavana sieluna tässä sitkeässä lakossa.

* * *

CLARENCE MILLER

Clarence Miller syntyi New Yorkissa v. 1905. Jo varhain tutustui hän sosialistiseen kirjallisuuteen, tullen jäseneksi sosialistiseen nuorisoliittoon. Hän on työskennellyt rautatehtaassa, savuketehtaassa, laivatelakalla, semen-

(Jatkoa 3:lla sivulla)

Briandin hallitus kukistunut Ranskassa

Oli oikeastaan sama hallitus kuin aikaisempi taantumuksellinen Poincaren hallitus

PARIISI, lokak. 23. — Ranskan hallitus, onka pääministerinä toimi edellisen Poincaren hallituksen ulkoministeri Briand jätti eilen kokonaisuudessaan erohakemuksen sen johdosta, että edustajakamari hylkäsi sen vaatimuksen, että Youngin sopimusta ja Reininmaan tyhjentämistä koskevat välikysymykset lykättäisiin marraskuun 15 päivään, jotta hallitus siihen mennessä ehtisi käsitellä Haagin sotakorvauskonferenssin asettamat kysymykset.

Hallitus hävisi äänestyksessä 277 äänellä 288 ääntä vastaan. Otaksutaan että Briand olisi valmis muodostamaan uuden hallituksen, ottamalla siihen enemmän edustajia vasemmistosta, vahvistaakseen siten hallituskokoomusta.

Briandin hallitus on niittänyt kuuluisuutta elok. 1 p:n vainoilla ja Ranskan kommunistipuoluetta vastaan tähdätyillä sortotoimenpiteillään.

RUMANIA EDISTÄÄ SIIRTOLAISUUTTA

Bukarest, Rumania, lokak. 23.— Rumanian hallitus on sitoutunut lähettämään 2,000 transylvanialaista perhettä eli n. 10,000 henkeä siirtolaisiksi Keski-Amerikassa sijaitsevaan Hondurasin tasavaltaan. Hondurasin hallitus on luvannut avustaa siirtolaisten matkustamista sekä antaa heille ilmaista maata.

JOUTUI VANKILAAN ELÄINRÄÄKKÄYKSESTÄ

Regina, lokak. 22. — Worcesterin piirissä asuva maanviljelijä Nick Popowich tuomittiin 3 kuukaudeksi Reginan vankilaan ja $50 sakkoon raakamaisesta hevosen rääkkäyksestä. Sakon maksamatta jättäminen merkitsee yhden kuukauden lisävankeutta.

Popowich sai joku aika takaperin tuomion $50 sakkoa ja 3 kuukauden ehdonalaisen tuomion, kielen vedättämisestä pois yhdeltä hevosistaan. Tämä ei kuitenkaan tyydyttänyt kruunun syyttäjää, joten hän vetosi jutun jonka seurauksena Popowich sai nyt vankilatuomion.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 8 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisövista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 118.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

PURITY BAKERY SUOSITTELEE hyväksi tunnettua leipää ja leivoksia useita eri lajeja. — 448 Queen St., W., Toronto, Ont. Puhelin: Trinity 2806. O. Huhtala.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

KALUSTETTUJA HUONEITA, 24 Robinson St. (Queen St. ja Bathurstin lähellä). Mrs. N. Johnson. (Ttr.L.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8836. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITSEE 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

MONTREAL, QUE.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

OPPINUT SUOMALAINEN
HIEROJA A. VALLEY
antaa parantavaa hierontaa sydänala-, vatsa-, selkä- y.m. kivuissa Saunalla 128 Peter ja Richmond katujen kulmassa, Toronto, Ont.
Tunnit: keskiv., torst. klo 4-11 ip. Perjantaina 1-11 ip. Lauantaina 1 ip. klo 2 yöllä. Sunnuntaina 9-4 ip. ja muulloin
39 Widmer St. Puh. Elgin 6893

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Ducharmes Funeral Service (11-9)
Beech St. — Sudbury, Ont.
Kysykää toisilta palvelustamme.
Puhelin päivällä 392, yöllä 1226

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee Edvard Hauta-aho, kotoisin Kuortaneelta, Vaasan läänistä? Viimeksi kirjottanut Kenogami, Que., Box 551. Jos satut tämän huomaamaan, niin ole hyvä ja kirjoita valmiiksi Suomeen, tai minulle joka olen vaimosi sisko. Jos joku hänen tuttavistaan tietää hänestä olisi niin hyvä ja ilmottaisi minulle. (252
Mrs. Saimi Leppänen, Suomi P.O. Via Port Arthur, Ont.

Haluan saada tietää missä menee Selim Hääpämäki? Ole hyvä ja piirrä osotteella: (254
Jack Koski,
Dalton Mill, Lessards Camp 2, Ont.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

MARTTA OKSANEN

teille on paketti täkäläisessä postikonttorissa. Käykää se hakemassa heti.

Creighton Mine

Oletteko koskaan kuulleet sanottavan: "Säästäkää aikaa, sillä aika on kaikki rahaa".

Säästäväisyys onkin hyvä lahja. Jokaisen täytyisi säästää itseään ruumiillisesti sekä henkisesti satunnaisten tarpeiden varalle. Siis tunnuslauseemme olkoon: "Tarkka saa olla, mutta ei vaivainen". Niinhän sanassakin sanotaan, että "turha nuukuus ja pieni varkaus ei elätä ketään".

Ja nyt me totta tosiaan otamme nämä asianhaarat huomioomme ensi lauantai-iltaa odotellessa. Silloin, minä sanon pojat, että Creighton haalilla on repäsevät meiningit. Siellä on hivelevä huvinäytelmä "Ensi myrskyjä", jota ei yhdenkään Creighton suomalaisen saisi olla näkemättä, runo Henry Tammelta, ykainlaulua Aino Koivuniemeltä, myöskin ensikertaa täällä esiintyvä biogrediiikkapuhuja, joka tuo esiin mitä hänellä on sanottavaa, sekä erään savolaisukon matkakertomus.

Tämä ilta on v. ja n. seura "Yrityksen" toimeenpanema ja sillä toivomuksella, ettei yksikään ole silloin poissa näistä kemuista. Takaan, että ilo ja riemu ei puutu. Tanssitaan vielä pari tuntia, että rytisee hyvällä säestyksellä.

Enkä muuta osaa sanoa kuin että nyt kaikki nuoret sekä vanhat Yrityksen iltamaan ensi lauantaina.— Siis kättä päälle.

Itsugua Iksokotnak.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

HALUTAAN

Ostaa eli vuokrata asunto ja ruokala. Kirjoittakaa osoitteella:
RUOKATALO,
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

Hyvä asunto saatavana nuorelle miehelle
631 Vitre Street, Apt. B,
Montreal, Que.

Hyvä asunto saatavana nuorelle parille tai 1-2 neitoselle
2063 City Councillors St., Ovi 4, Montreal, Que. (Tr-L)

Myytävänä

5 huoneen roominghousin kalusto myytävänä: (253
522 Richmond St. W.
Toronto, Ont.

HIEROJA

Huugo Seppälä
Antaa hierontaa Lehtelän saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.
Tulee kotia myöskin pyydettäessä.
Puhelin 1444w. Box 1862
Sudbury, Ont. (TL)

Ilmotus

Asuntoja saatavana. Palveluspaikkoja tytöille välitetään.
524 Richmond St., W.,
Toronto 2, Ont.
Puhelin: Adelaide 0937. (11-7)

Onko Teillä Heikot Hermot

Mrs. H. L. Harris, Va., sanoo: "Alkaessani nauttimaan Nuga-Tonea minä olin hermostunut ja heikko, olin tylsä ja uninen, minulla ei ollut tarmoa, minua vaivasi veren vähyys, kadotin painoani enemmän ja enemmän, sen lisäksi minua vaivasi hengen ahdistus. Minä olen nauttinut Nuga-Tonea ainoastaan 20 päivää ja tunnen itseni terveemmäksi kuin olen ollut moneen kuukauteen."

35 vuoden aikana Nuga Tone on tehnyt suuremmoista työtä, voimistuttamalla ja parantamalla heikkoja, ärtyisiä ja hermostuneita ihmisiä ja lisäämällä voimaa kaikkiin heidän jäseniinsä ja lihaksiinsa. Nuga Tone myöskin parantaa ruokahalua ja ruuansulatusta, parantaa merikivun, pyörrytyksen, päänkivun, kaasuisen ja turpoavan vatsan tai suolet, sekä umpitaudin. Se parantaa munuais ja vesirakkohäiriöt muutamissa päivissä ja lisää painoa laihoille uloskuluneille ihmisille. Nauttikaa sitä muutamia päiviä niin tulette huomaamaan suuren muutoksen. Nuga-Tonea on myytävänä rohdoskaupoissa; tyytyväisyys taataan tai raha takaisin. Katsokaa takausta nimilapussa.

Jouluvalokuvaus On Alkanut

Ajatelkaa minkä arvoinen on Teidän valokuvanne öljyvärillä väritetty tällaisessa sievässä raamissa.

JOULULAHJAKSI

Ennen otetusta valokuvasta tehdään myös suurennus sekä väritetään. Voitte lähettää postin kautta. Ilmoittakaa silmien sekä tukan värit.

Raamien koko on 6x8 ja 8x10

A. NIEMI

Box 2034 - Puhelin 499 - Sudbury, Ont.

S. J. TORONTON OS. NÄYTTÄMÖ

Ensi-ilta

Don-haalilla, Lauantaina Lokak. 26 päivänä

Kello 8.15 illalla

"Roinilan talossa"

Kolminäytöksinen kansannäytelmä lauluineen.
Kirj. MINNA CANTH.

Henkilöt:	Esittäjät:
ROINILA	Osk. Aalto
ANNA } hänen lapsiaan	Vieno Rissanen
EERO }	O. Latvala
MAUNO } palvelijoita Roinilassa	T. Jokinen
ELLI }	Elli Koskela
OLLI, talollinen	V. J. Kankainen
SILLANKORVAN SANNA	Fanni Vuorinen
LEENA, palveluksessa Roinilassa	— — —

——Liput 50 senttiä——

Ware Townshipin Farmareille

Täten ilmoitetaan, että Ware townshipin yleinen Statute Labour vuosikokous pidetään marraskuun 2:na päivänä, v. 1929. Kokouspaikka koulu no. 3:nen koulutalo. Alkaa klo 11 e.p.p. Tässä kokouksessa valitaan tiecommissioneerit sekä kirjurirahastonhoitaja vuodelle 1930, sekä käsitellään muita säännönmukaisia asioita. (253

Matti Herneshuhta,
kirjurirahastonhoitaja.

Tämä julkaisu pyytää Teitä käyttämään

NESTLÉ'S

Kannutettua Maitoa

—siksi että se on arvoltaan samaa kuin teidän kotimaassanne käyttämä "Viking Milk Maid" sekä muut Nestle'sin tuotteet joita käytitte.

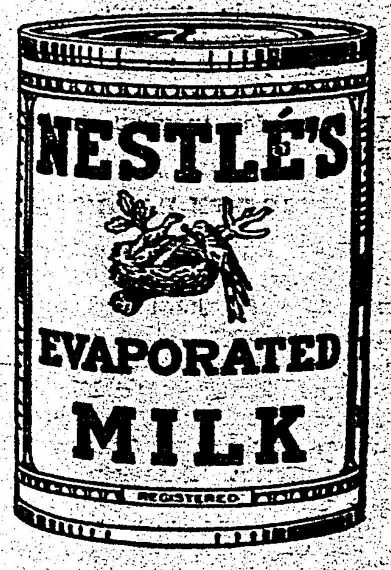

Nestle's on maailman suurimmat kannumaidon tuottajat — vaatikaa Nestle's halutessanne kotimaanne veroista — älkää hyväksykö muuta lajia.

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

Suomalainen liike välittää teille
Parasta Kolia
Puhelin: Trinity 0386 J
33 Robinson Street,
ALANKO COAL
Toronto, Ont.

7 UP
ja
Howdy
Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.
Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

SIISTIÄ HUONEITA
644 Lagauchetiere St., Montreal.
U. Eloranta
PARTURI SAMASSA TALOSSA (Tr.)

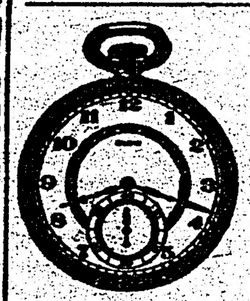

KELLOSEPPÄ
A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

DR. K. J. WILLIAMS
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Huone 101, Mackey rakennus
SUDBURY, ONT.
Tunnit: 9-10 ap. 2-4 ip. 7-8.30 ip.
—Puhelin 906— (353

PALLOHUONE
—ja—
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

Parturiliikkeeni
joka sijaitsee
82 Elm Street E.
vastapäätä Regent teatteria
Suosittelee puhdasta ja hyvää palvelusta.
A. Salminen
Sudbury Ontario

Antakaa meidän valmistaa teille
Uuden Puvun
$24.50 hinnalla
Tehty mittojen jälkeen. Sopivaisuus ja työ taataan. Täydellinen varasto miesten ja naisten vaatetavaraa, pyhä- sekä työkenkiä y.m.
Harry Murdock
ENGLEHART ONTARIO

Suomalainen
Naisparturi ja Kähertäjä
Pyydämme sulkeutua arv. yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella. Kauneushoitoa myös.
ELSA GLADE
ja
KERTTU REUNANEN
279 Queen St., W., Toronto, Ont.

MATKAILIJAKOTI
Otto Kratz,
Montreal, Que. (MTr)
Suosittelen yleisön käytettäväksi.
585 St. David's Lane.

SUURI JOULU HUVIMATKA SUOMEEN MONTREALISTA MARRASKUUN 22 PAIVANA 1929, LONTOON KAUTTA CUNARD LINJAN KUULUISALLA "ASCANIA" LAIVALLA, MINKA MATKAN HYVIN TUNNETTU MATKAJOHTAJA
MR. EINAR LINDBLAD
HENKILOKOHTAISESTI TULEE JOHTAMAAN

10053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
401 Lancaster Bldg. CALGARY
270 Main St. WINNIPEG, Man.
36 Wellington St. W. TORONTO, Ont.
227 St. Sacrament St. MONTREAL, Que.

Käyttäkää hyväksenne tämä erinomainen tilaisuus matkustaa kotiin Suomeen muiden suomalaisten ja suomenkielisen, pätevän matkajohtajan seurassa.

Matkustamalla Montrealista on Teillä Canadassa lyhyt rautatiematka ja kahden päivän laivamatka luonnonihanalla St. Lawrence joella.

Matkalla olette tilaisuudessa nähdä Lontoon ja saavutte hyvissä ajoissa kotiin Jouluski.

Kolmannen luokan menomatka Montrealista Helsinkiin y.m. maksaa $106.50, meno—ja paluumatka $180. Turisti kolmannen Cabin luokan menomatka maksaa $121.50, meno—ja paluumatka $202,50.

Järjestäkää siten että Mr. Lindblad tuo Suomesta mukaansa sukulaisenne tahi ystävänne, jotka haluavat tulla Canadaan. Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa suomeksi osoitteella.

Finnish Department

Cunard LINE

SUOMALAINEN HÖYRYSAUNA
Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöllä.
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 AGUEDUCT STREET MONTREAL, QUEBEC

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

MAITOLIIKE
Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

PALLOHAALI
ja
PARTURI
LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)
AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Parturi
Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.
Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.